

AAS-002-001205

Seat No. _____

B. Com. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May – 2016

Core-4 : Business Administration-2

Faculty Code : 002

Subject Code : 001205

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

- (1) વિભાગ-1ના કુલ ગુણ 20 છે.
- (2) વિભાગ-1 (M.C.Q.)ના ઉત્તરો મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં લખવા.
- (3) વિભાગ-2ના દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

વિભાગ – I

1 બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો : (M.C.Q.) : 20

- (1) સંચાલકની ઈચ્છા મુજબના કાર્યમાં કર્મચારીઓને ચઢિયાતા થવા ઉત્તેજિત કરવાનું કાર્ય એટલે પ્રેરણા - કયા સંચાલન વિશારદે આ વ્યાખ્યા રજૂ કરી છે ?
 - (A) શ્રી જુસીયસ
 - (B) શ્રી સલી
 - (C) ઈ.એફ.એલ.બ્રેચ
 - (D) વિર્જિલ કે. રોલેન્ડ
- (2) શ્રી હર્ઝબર્ગે પ્રેરણાનો એક સિદ્ધાંત રજૂ કર્યો છે. તેને પ્રેરણાનો કેવો સિદ્ધાંત કહેવામાં આવે છે ?
 - (A) 'X' અને 'Y' સિદ્ધાંત
 - (B) એક પરિબળનો સિદ્ધાંત
 - (C) દ્વિપરિબળ પ્રેરણાનો સિદ્ધાંત
 - (D) ત્રિપરિબળ પ્રેરણાનો સિદ્ધાંત
- (3) અબ્રાહમ માસ્લોનું જરૂરિયાતોનું સ્તરીય માળખું વ્યક્તિ માનસનું વાસ્તવલક્ષી દર્શન કરાવે છે. - આ વિધાન યથાર્થ છે ?
 - (A) જુઠાણું છે
 - (B) યથાર્થ છે
 - (C) અયથાર્થ છે
 - (D) કાંઈ કહી શકાય નહિ

- (4) ઔદ્યોગિક સંબંધમાં પ્રેરણાની અસર શું છે ?
 (A) સારી
 (B) ખરાબ
 (C) અસર નહિ
 (D) ઉપરમાંથી એકપણ નહિ
- (5) “સંચાલનના ક્ષેત્રમાં માહિતી સંચાર એક સાધન છે, સાધ્ય નહિ” એમ કહી શકાય ?
 (A) ના
 (B) હા
 (C) કાંઈ કહી શકાય નહિ
 (D) અંશતઃ ‘હા’ અને અંશતઃ ‘ના’
- (6) પોતાના કાર્યો ઉત્સાહ અને વિશ્વાસપૂર્વક સિદ્ધ કરવા તાબેદારોને પ્રેરવાની કળા એટલે નેતૃત્વ. આ મંતવ્ય કયા વિશારદનું છે ?
 (A) શ્રી ફ્રાન્સવર્થ
 (B) શ્રી કુત્તઝ અને ઓડોનેલ
 (C) શ્રી કીથ ડેવિસ
 (D) શ્રી મેકાર્થવર અને પેઈઝ
- (7) જૂથનાં સભ્યો વચ્ચેના આંતરસંબંધો અને આંતરક્રિયામાંથી નિર્માણ થતી પરિસ્થિતિ શું સૂચવે છે ?
 (A) સંચાલન
 (B) માહિતી સંચાર
 (C) જૂથ ગતિશીલતા
 (D) વ્યવસ્થાતંત્ર
- (8) નિર્ણય પ્રક્રિયા/નિર્ણયીકરણને મુખ્યત્વે કેટલા તબક્કામાં વહેંચી શકાય ?
 (A) પાંચ
 (B) છ
 (C) સાત
 (D) આઠ
- (9) “વિચારો, અભિપ્રાયો અને માહિતીનો અરસપરસ વિનિમય એટલે માહિતી સંચાર” - કયા સંચાલન વિશારદની આ વ્યાખ્યા છે ?
 (A) શ્રી લુઈસ એલન
 (B) શ્રી વેસ્ટર
 (C) ડો. સક્સેના
 (D) શ્રી ચાલ્સ રેડફિલ્ડ

- (10) આપખુદ પદ્ધતિ કે સરમુખત્યારશાહી પદ્ધતિમાં મુખ્યત્વે કેટલા પ્રકારો પાડવામાં આવે છે ?
- (A) ચાર
(B) પાંચ
(C) બે
(D) ત્રણ
- (11) અવૈધિક જૂથો સભ્યોમાં શું પેદા કરે છે ?
- (A) અસલામતી
(B) સલામતીની ભાવના
(C) સંઘર્ષ
(D) ભય/ડર
- (12) “સચોટ નિર્ણય એ સ્પષ્ટ વિચારો અને સંબંધિત જ્ઞાનના લગ્નનું તંદુરસ્ત બાળક છે.” આ શબ્દો કયા લેખકના છે ?
- (A) ચેસ્ટર બર્નાર્ડ
(B) મેકફારલેન્ડ
(C) એ.આર.સી. ડંકન
(D) ડોનાલ્ડ
- (13) વિચારોની આપ-લે અને પોતાના વિચારો સમજાવવાની પ્રક્રિયાને શું કહેવાય ?
- (A) આયોજન
(B) વ્યવસ્થાતંત્ર
(C) માહિતીસંચાર
(D) માહિતીપ્રેષણ
- (14) નેતાગીરી પરસ્પરને પ્રોત્સાહિત કરવાની કેવી પ્રક્રિયા છે ?
- (A) ત્રૂટક પ્રક્રિયા
(B) સતત પ્રક્રિયા
(C) કવચિત્ પ્રક્રિયા
(D) પ્રક્રિયા જ નથી
- (15) જૂથનો પ્રત્યેક સભ્ય જૂથના ધ્યેયોની સિદ્ધિમાં શું આપે છે ?
- (A) માલ-સેવા
(B) નાણાકીય રકમ
(C) પોતાનો ફાળો
(D) જવાબદારી

- (16) નીચેના પૈકી કઈ પદ્ધતિ નિર્ણય પ્રક્રિયાની આધુનિક પદ્ધતિ નથી ?
 (A) ક્રિયાત્મક સંશોધન
 (B) પર્ટ
 (C) નિર્ણયવૃક્ષ
 (D) આંતરિક પ્રેરણા
- (17) “આપણા વિચારો બીજાના મગજમાં દાખલ કરવા એટલે માહિતીસંચાર.”
 આ મંતવ્ય કયા સંચાલન વિશારદનું છે ?
 (A) ચાર્લ્સ રેડફીલ્ડ
 (B) ચેસ્ટર બર્નાર્ડ
 (C) ડૉ. સક્સેના
 (D) સી.જી. બ્રોવિન
- (18) “સંચાલકીય નેતૃત્વ કાર્યક્ષમ વ્યવસ્થાતંત્રની આધારશીલા છે.” એમ કહેવું કેટલા અંશે સત્ય છે ?
 (A) અંશતઃ
 (B) સર્વાંશે
 (C) અસત્ય જ છે
 (D) કાંઈ કહી શકાય નહિ
- (19) જૂથનો ખ્યાલ મૂળભૂત રીતે સામાજિક ખ્યાલ છે. જૂથના ખ્યાલને વિકસાવવામાં કયા શાસ્ત્રનું મહત્ત્વનું પ્રદાન છે ?
 (A) અર્થશાસ્ત્ર
 (B) સમાજશાસ્ત્ર અને મનોવિજ્ઞાન
 (C) કાયદાશાસ્ત્ર
 (D) પાકશાસ્ત્ર (રસોઈશાસ્ત્ર)
- (20) બે કે તેથી વધુ શક્ય વિકલ્પોમાંથી અમુક ધોરણોને આધારે કોઈ એક વર્તન-વિષયક વિકલ્પની પસંદગી કરવી તેને નિર્ણયઘડતર કહેવામાં આવે છે. કયા સંચાલન વિશારદે આ વ્યાખ્યા રજૂ કરી છે ?
 (A) પીટર એફ ડ્રુકર
 (B) એ.આર.સી. ડંકન
 (C) હર્બર્ટ સિમોન
 (D) ડૉ. જ્યોર્જ આર. ટેરી

વિભાગ - II

2 પ્રેરણાનો અર્થ આપી, પ્રેરણાનાં લક્ષણો જણાવો. 10

અથવા

2 પ્રેરણાનો હર્જબર્ગનો સિદ્ધાંત સમજાવો. 10

3	માહિતીસંચારને અવરોધતા મુખ્ય પરિબલો ચર્ચો.	10
	અથવા	
3	માહિતીસંચાર એટલે શું ? માહિતીસંચારનું મહત્વ સમજાવો.	10
4	નેતાગીરીની વ્યાખ્યા આપી વિવિધ પદ્ધતિઓ સમજાવો.	10
	અથવા	
4	આદર્શ નેતાનાં ગુણોની ચર્ચા કરો.	10
5	જૂથ ગતિશીલતાની વ્યાખ્યા આપી તેનું મહત્વ સમજાવો.	10
	અથવા	
5	જૂથ ગતિશીલતાને અસર કરતાં પરિબલો સમજાવો.	10
6	નિર્ણય પ્રક્રિયાનો અર્થ આપી, તેનાં લક્ષણો સમજાવો.	10
	અથવા	
6	નિર્ણયીકરણની પદ્ધતિઓ જણાવો.	10

ENGLISH VERSION

Instructions :

- (1) Total marks for Section-I is 20.
- (2) Give answers of MCQ - Section-I in main answer sheet
- (3) All questions of Section-2 carry equal marks.

SECTION – I

1	M.C.Q. :	20
(1)	"Motivation is an activity of stimulating employees to perform the work as per the desire of the management." Which management expert has stated this ?	
	(A) Jucious	
	(B) Sally	
	(C) E.F.L. Breach	
	(D) Virgil K Roland	
(2)	Herzberg has presented a motivational theory. It is called which motivational theory ?	
	(A) Theory 'X' and 'Y'	
	(B) Single Factor Theory	
	(C) Two Factor motivation theory	
	(D) Tri Factor motivation theory	

- (3) The chronological order of needs presented by Abraham Maslow depicts the realistic mentality of a person". Is this statement proper ?
 - (A) False
 - (B) Proper
 - (C) Improper
 - (D) Nothing can be said
- (4) What is the effect of motivation in Industrial Relations ?
 - (A) Good
 - (B) Bad
 - (C) No effort
 - (D) None of the above
- (5) 'Communication is a tool in the field of communication and not the objective' can we say that ?
 - (A) No
 - (B) Yes
 - (C) Cannot be said anything
 - (D) Partially yes and No
- (6) "The art of motivating one's subordinates for carrying out their tasks enthusiastically and confidently is called leadership" is stated by
 - (A) France Worth
 - (B) Koontz and O'Donell
 - (C) Keith Davis
 - (D) Mciver and Paiz
- (7) What indicates the situation created out of interrelationship and interactions among group members ?
 - (A) Management
 - (B) Communication
 - (C) Group dynamics
 - (D) Organization
- (8) Into how many steps mainly process of decision making can be divided ?
 - (A) 5
 - (B) 6
 - (C) 7
 - (D) 8
- (9) "Mutual exchange of thought, opinions and information means communication." Which management expert has presented this definition ?
 - (A) Shri Louis Allen
 - (B) Shri Wester
 - (C) Dr. Saxena
 - (D) Shri Charles Redfield

- (10) How many types are there in the autocratic method ?
 - (A) Four
 - (B) Five
 - (C) Two
 - (D) Three
- (11) What informal groups create in members ?
 - (A) Insecurity
 - (B) Sense of security
 - (C) Struggle
 - (D) Fear
- (12) “A sound decision is the healthy child of a marriage between clear thinking and relevant knowledge.” Who has written these words ?
 - (A) Chester Bernard
 - (B) McFarland
 - (C) A.R.C. Duncan
 - (D) Donald
- (13) Exchange of thoughts and the process of explaining one’s thoughts can be called what ?
 - (A) Planning
 - (B) Organization
 - (C) Communication
 - (D) Information Dissemination
- (14) Leadership is which type of process mutually motivating each other ?
 - (A) Interrupting process
 - (B) Constant process
 - (C) Seldom process
 - (D) No process at all
- (15) Every member of the group gives what in accomplishing the objectives of the group ?
 - (A) Goods services
 - (B) Money
 - (C) His Contribution
 - (D) Responsibility
- (16) Which of the following techniques of Decision Making is not modern technique ?
 - (A) Operations Research
 - (B) PERT
 - (C) Decision Tree
 - (D) Internal Motivation
- (17) “Pouring our thoughts into other’s mind means, Communication”. Which management expert has presented the above opinion ?
 - (A) Charles Redfield
 - (B) Chester Bernard
 - (C) Dr. Saxena
 - (D) C.G. Browin

- (18) "Managerial leadership is the base of efficient organization". To what extent it is true ?
 (A) Partially
 (B) Completely
 (C) False
 (D) Cannot be said anything
- (19) The concept of group is basically a social concept. Which science has important contribution in its development ?
 (A) Economics
 (B) Sociology and Psychology
 (C) Legal
 (D) Cooking Science
- (20) "Decision making means to select the best alternative from two or more possible alternatives based on some standards". Which management expert has presented this definition ?
 (A) Peter F. Drucker
 (B) A.R.C. Duncan
 (C) Herbert Simon
 (D) Dr. George R. Terry

SECTION – II

2	Give what is motivation ? State its characteristics.	10
	OR	
2	State the Herzberg law/principles of motivation.	10
3	Discuss the main factors obstructing communication.	10
	OR	
3	What is communication ? State its importance.	10
4	Define leadership and explain its various techniques.	10
	OR	
4	State the characteristics of Ideal Leader.	10
5	What is Group Dynamics ? State its importance.	10
	OR	
5	Explain factors affecting group dynamics.	10
6	Explain meaning of Decision making and state its characteristics.	10
	OR	
6	State the methods of Decision making.	10